

ШЛЯХИ ВИВЧЕННЯ ШЛЮБНО-СІМЕЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ: МОДЕЛЬ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ШЛЮБІ

Сучасні умови життя, нестабільність соціально-політичних систем України звичайно ж мають вплив на всі сфери побуту людини. Складні соціальні процеси актуалізують зміни інституту сім'ї, а також передбачають розширення вивчення проблем сімейного життя, розробку нових моделей дослідження шлюбно-сімейних стосунків, які відображають сучасне становище інституту сім'ї. Метою статті є вивчення існуючих соціально-психологічних моделей дослідження шлюбно-сімейної взаємодії та освітлення моделі дослідження конструктивної партнерської взаємодії у шлюбі. Завдання, які ми ставимо перед собою: 1) висвітлити проблеми дослідження шлюбно-сімейних стосунків; 2) розглянути існуючі соціально-психологічні моделі дослідження сімейних стосунків; 3) описати та обґрунтувати запропоновану нами соціально-психологічну модель дослідження шлюбно-сімейної взаємодії.

Аналізуючи роботи вітчизняних науковців, нас зацікавили дисертаційні дослідження Н.С. Хлопоніної та М.І. Мушкевич, які спрямовані на вивчення особливостей шлюбно-сімейних стосунків, факторів, які впливають на стабільність та задоволеність шлюбом. Н.С. Хлопоніна розглядає вплив рольових очікувань подружжя на характер сімейного спілкування. М.І. Мушкевич вивчає фактор впливу батьківської сім'ї на розвиток стосунків молодого подружжя.

В основу нашого майбутнього дослідження партнерських стосунків у сім'ях з різним типом сімейної взаємодії, покладена диспозиційна концепція, запропонована В.А. Яловим. Слідуючи даній концепції, на першому рівні ціннісних орієнтацій особистості визначаємо конструктивну партнерську взаємодію у шлюбі. На другому рівні вивчаємо соціально-психологічну компетентність кожного із шлюбних партнерів: емоційну сферу особистості, самоактуалізованість особистості, вміння цілісно сприймати картину свого життя. На третьому рівні словесних установок ми досліджуємо міжособистісні стосунки подружньої пари: міжособистісна взаємодія у парі, рівень комунікативної компетентності, стратегії поведінки у конфлікті.

В результаті реалізації такої моделі, ми маємо на меті вивчити характерні чинники підтримки конструктивної партнерської взаємодії у шлюбі та розробити тренінгову програму, яка передбачатиме діагностику, формування пінісних орієнтацій, формування навичок особистісного пізнання та розвитку, формування навичок налагодження теплих соціальних контактів та узагальнюючий, інтеграційний модуль.